

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

Xe KAMER

A R R E S T

**nr. 261.786 van 17 december 2024
in de zaak A. 235.226/X-18.048**

In zake : de NV P.
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaat Michiel Deweirdt
 kantoor houdend te 9000 Gent
 Molenaarsstraat 111/1 A
 bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen :

1. de STAD PEER
2. het VLAAMSE GEWEST
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaten Sven Vernailen en Katrien Dams
 kantoor houdend te 2600 Antwerpen
 Borsbeeksebrug 36
 bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van het beroep

1. Het beroep, ingesteld op 16 december 2021, strekt tot de nietigverklaring van “het Ministerieel Besluit, ondertekend op 25 augustus 2021, betreffende het beroep tegen het besluit van de gemeenteraad van de stad Peer van 22 april 2020 betreffende ‘Verkaveling Zavelstraat. Keuring van het wegtracé (VVO2019/0247). Keuring’”.

II. Verloop van de rechtspleging

2. Bij arrest nr. 258.318 van 22 december 2023 wordt het debat heropend en wordt het door de auditeur-generaal aangewezen lid van het auditoraat belast met een aanvullend onderzoek.

Eerste auditeur-afdelingshoofd Ann Van Mingeroet heeft een aanvullend verslag opgesteld.

De verzoekende partij heeft een aanvullende laatste memorie ingediend. Het Vlaamse Gewest heeft een aanvullende laatste memorie ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 25 oktober 2024.

Staatsraad David D’Hooghe heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Michiel Deweirdt, die verschijnt voor de verzoekende partij, en advocaat Enya Hicquet, die *loco* advocaten Sven Vernailen en Katrien Dams verschijnt voor het Vlaamse Gewest, zijn gehoord.

Eerste auditeur-afdelingshoofd Ann Van Mingeroet heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3. Op 16 september 2019 vraagt de verzoekende partij een omgevingsvergunning aan voor het ontbossen en verkavelen van grond in 9 loten van een terrein tussen de Zavelstraat en de Burgemeester Esserslaan te Peer.

4. Vermits de aanvraag de aanleg van een nieuwe verkeersweg omvat, dient de gemeenteraad van de stad Peer een besluit te nemen over de wegeenis. Op 22 april 2020 besluit de gemeenteraad tot de weigering van het wegtracé en de inlijving in het openbaar domein.

Dit gemeenteraadsbesluit wordt als volgt gemotiveerd :

- “• Het Decreet Gemeentewegen heeft als doel de structuur, de samenhang en de toegankelijkheid van de gemeentewegen te vrijwaren en te verbeteren, in het bijzonder om aan de huidige en toekomstige behoeften aan zachte mobiliteit te voldoen (Art. 3).
- De aan te leggen wegenis kadert in de realisatie van een verkaveling op de site van de voormalige betoncentrale.
- Op de betreffende percelen werd een omgevingsvergunning aangevraagd voor het aanleggen van wegenis en het verkavelen van gronden.
- De aan te leggen wegenis heeft een oppervlakte van 1950 m².
- Na de realisatie van de wegenis wordt deze overgedragen naar het openbaar domein.
- Tijdens het openbaar onderzoek van 05-12-2019 tot en met 03-01-2020 werd er een bezwaarschrift ingediend met betrekking tot privacyhinder ten gevolge van de aanleg van de nieuwe weg.
- De nieuwe weg betreft een doodlopende straat met een keerpunt aan de westzijde. Dit keerpunt is onvoldoende gedimensioneerd om comfortabel te kunnen keren zonder andere weggebruikers in gevaar te brengen.
- De aanvraag bevindt zich gedeeltelijk op openbaar domein en privé-grond van de stad Peer.
- Er werd nog geen verkoopsovereenkomst ondertekend. De ontwerpovereenkomst bevat volgende opschortende voorwaarde: ‘Het bekomen van een omgevingsvergunning inzake het project ‘Peer Zavelstraat - Burgemeester Esserslaan’, waarbij het uiteindelijke totaalontwerp, ontworpen in samenspraak met de Sociale Huisvestingsmaatschappij Landwaarts, zal voorzien in een gebiedsdekkende invulling met bijzondere aandacht voor de woonkwaliteit en publiek groen.’
- Aan deze voorwaarde wordt met voorliggende aanvraag niet voldaan. Sociale Huisvestingsmaatschappij Landwaarts kan zich niet vinden in de totaalvisie die eenzijdig door [P. NV] werd opgesteld. Binnen het voorliggende dossier werd er geen kwalitatief publiek groen voorzien.
- Gelet op voorgaande kan de vergunning dan ook niet worden verleend.”

Deze beslissing wordt beschouwd als het eerste bestreden besluit (zie tussenarrest nr. 258.318 van 22 december 2023, randnrs. 9 en 10).

5. Op 18 juni 2020 dient verzoekster tegen dit besluit beroep in bij de Vlaamse regering.

6. Op 25 augustus 2021 beslist de Vlaamse minister van Mobiliteit en Openbare Werken tot de verwerping van het beroep.

Dit besluit wordt – onder meer – als volgt gemotiveerd:

“De beroepsindiener beargumenteert verder in een derde beroepskritiek dat de bestreden beslissing dient te worden vernietigd [...] aangezien niet blijkt dat op zorgvuldige wijze werd getoetst aan de doelstellingen en principes uit de artikelen 3 en 4 van het Gemeentewegendecreet. Uit de bestreden beslissing blijkt dat – hoewel niet uitvoerig gemotiveerd – [...] de gemeenteraad de doelstellingen uit artikel 3 Gemeentewegendecreet in overweging heeft genomen daar uitdrukkelijk staat weergegeven dat het decreet als doel heeft de structuur, de samenhang en de toegankelijkheid van de gemeentewegen te vrijwaren en te verbeteren, in het bijzonder om aan de huidige en toekomstige behoeften aan zachte mobiliteit te voldoen. Verder in haar overwegingen geeft de bestreden beslissing aan dat een probleem zich klaarblijkelijk voordoet met betrekking tot het principe uit artikel 4, 3° Gemeentewegendecreet waaraan dient te worden getoetst. Dit principe luidt dat de verkeersveiligheid en de ontsluiting van aangrenzende percelen steeds in acht dienen te worden genomen. Echter stelt zich *in casu* volgens de bestreden beslissing een probleem voor wat betreft de mogelijkheid om op een veilige wijze te kunnen keren aan het einde van de nieuwe wegenis. De nieuwe weg betreft een doodlopende straat met een keerpunt aan de westzijde. Dit keerpunt is onvoldoende gedimensioneerd om comfortabel te kunnen keren zonder andere weggebruikers in gevaar te brengen. Op grond van deze overwegingen blijkt dat het voorstel tot wijziging van het lokaal wegennet in strijd wordt geacht met een van de principes uit artikel 4 van het Gemeentewegendecreet. Meer bepaald stelt zich een probleem met betrekking tot de verkeersveiligheid (cfr. Art. 4, 3°). Zodoende kunnen de motieven de beslissing dragen.”

Dit is de tweede bestreden beslissing.

7. Intussen werd de omgevingsvergunningsaanvraag afgewezen, zowel door het college van burgemeester en schepenen van de stad Peer (beslissing van 15 mei 2020) als, na bestuurlijk beroep, door de deputatie van de provincieraad van de provincie Limburg (hierna: de deputatie) (beslissing van 12 mei 2022).

8. Verzoekster heeft tegen de weigeringsbeslissing van de deputatie van 12 mei 2022 een beroep tot nietigverklaring bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen (RvVb) ingediend. Bij arrest nr. RvVb-A-2223-0265 van 24 november 2022 verklaart de RvVb het beroep “klaarblijkelijk onontvankelijk”.

IV. Onderzoek van het enige middel

Standpunt van de partijen

9. Het middel voert de schending aan van artikel 31/1, § 5 van het decreet van 25 april 20014 ‘betreffende de omgevingsvergunning’ (hierna: omgevingsvergunningsdecreet), de artikelen 3, 4 en 6 van het decreet van 3 mei 2019 ‘houdende de gemeentewegen’ (hierna: gemeentewegendecreet), de artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 ‘betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen’ (hierna: motiveringswet), en de schending van de algemene beginselen van behoorlijk bestuur, in het bijzonder het materiële motiveringsbeginsel en het zorgvuldigheidsbeginsel.

10. De verzoekende partij betoogt dat het motief inzake het keerpunt van de weg niet is gesteund op een zorgvuldig onderzoek en de bestreden beslissing niet kan verantwoorden.

Het verzoekschrift stelt daaromtrent:

“Het is helemaal niet aangetoond dat dit keerpunt niet voldoende is gedimensioneerd om comfortabel te keren. Integendeel, het [...] plan toont juist aan dat het perfect mogelijk is om te keren met een auto. Er is bovendien nog ruimte over, zodat er zeker voldoende dimensionering is. Het agentschap Wegen & Verkeer beschikt over voldoende richtlijnen en modellen over hoe wegen moeten aangelegd worden; de stad en de verwerende partij tonen niet aan dat dit keerpunt strijdig is met deze richtlijnen of modellen.

Ook de vrees andere weggebruikers in gevaar te brengen is manifest onjuist. Het is een doodlopende straat, zodat er op het keerpunt geen andere doorgaande weggebruikers zijn. Dit motief is dan ook een drogreden, minstens is dit niet zorgvuldig onderzocht.

Bovendien zal het keerpunt in de praktijk ook weinig gebruikt worden, aangezien elke woonperceel beschikt over een oprit. Met andere woorden, bewoners zullen hun wagen parkeren en dus keren op eigen perceel. Het keerpunt zal dus niet vaak benut worden.

De stad Peer en [tweede] verwerende partij hebben het gebruik van het keerpunt dan ook niet zorgvuldig onderzocht en de weigering niet afdoende gemotiveerd.

Er wordt ook niet gezegd wat dan wel de juiste dimensionering zou moeten zijn van dergelijk keerpunt. Er is helemaal geen sprake van een kader of minimumafstanden, zodat het voor verzoekster onduidelijk is welke criteria de stad Peer en [tweede] verwerende partij hanteren. Dergelijk project kan men niet afwijzen met één zin, aangezien de andere motieven geen rechtsgeldige beoordelingselementen zijn.”

11.1. De tweede verwerende partij erkent in de eerste plaats dat de betrokken beslissing van de gemeenteraad in wezen (enkel) gesteund is op “het problematische en verkeersonveilige ontwerp van de nieuw aan te leggen wegenis”.

Zij poneert dat haar beslissing wel degelijk is gesteund “op werkelijke feiten en draagkrachtige motieven waarbij zij met kennis van zaken een besluit heeft genomen”.

11.2. In haar aanvullende laatste memorie beklemtoont de tweede verwerende partij dat zij slechts over een marginale toetsingsbevoegdheid beschikt en dat niet wordt aangetoond dat de beoordeling van de stad Peer als “kennelijk onredelijk” had moeten worden bevonden.

Beoordeling

12. Het middel viseert de wijze waarop de gemeenteraad de doodlopende weg en het keerpunt heeft beoordeeld:

“De nieuwe weg betreft een doodlopende straat met een keerpunt aan de westzijde. Dit keerpunt is onvoldoende gedimensioneerd om comfortabel te kunnen keren zonder andere weggebruikers in gevaar te brengen.”

De bestreden beslissing van de bevoegde Vlaamse minister leidt uit deze overweging af dat “zich een probleem met betrekking tot de verkeersveiligheid [stelt]” en besluit dat de motieven de beslissing kunnen dragen.

13. Noch uit de bestreden beslissing, noch uit het administratief dossier blijkt dat de beoordeling door de gemeenteraad berust op enig concreet onderzoek en een onderbouwde inschatting.

De bevoegde Vlaamse minister heeft ter zake evenmin enig bijkomend onderzoek verricht of laten verrichten. De verzoekende partij had op dit punt nochtans concrete bezwaren geformuleerd en een plan meegedeeld waarin de draaicirkel voor de brandweer wordt weergegeven.

14. Het middel is in de aangegeven mate gegrond.

BESLISSING

1. De Raad van State vernietigt (1) het besluit van de gemeenteraad van de stad Peer van 22 april 2020 betreffende ‘Verkaveling Zavelstraat, Keuring van het wegtracé (VVO2019/0247). Keuring’” en, (2) het besluit van de Vlaamse minister van Mobiliteit en Openbare Werken van 25 augustus 2021 betreffende het beroep tegen die beslissing.

2. Dit arrest dient bij uittreksel te worden bekendgemaakt op dezelfde wijze als het vernietigde gemeenteraadsbesluit.

3. De verwerende partijen worden, elk voor de helft, verwezen in de kosten van het beroep tot nietigverklaring, begroot op een rolrecht van 200 euro, een bijdrage van 22 euro en een rechtsplegingsvergoeding van 770 euro, die verschuldigd is aan de verzoekende partij.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, op zeventien december tweeduizend vierentwintig, door de Raad van State, Xe kamer, samengesteld uit:

Johan Lust,	kamervoorzitter,
Stephan De Taeye,	staatsraad,
David D’Hooghe,	staatsraad,
bijgestaan door	
Silvan De Clercq,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Silvan De Clercq

Johan Lust